CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 21rji-1191/2025 Judecătoria Soroca, sediul Centru
1-25086562-03-21rji-03112025 Judecător Dinu Brașoveanu

D E C I Z I E
în numele Legii

02 decembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Preşedintele completului, judecător Ion Talpa
Judecătorii Viorica Severin , Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva *încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08 octombrie 2025,* prin care a fost admisă plângerea condamnatului *Guțu Maxim* împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă:

La data de 17 iunie 2025 în Judecătoria Soroca, sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Guțu Maxim împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului, prin care se solicită constatarea faptului deținerii în condiții inumane în Penitenciarul nr.11,Bălți cu reducerea pedepsei.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08 octombrie 2025 s-a admis plângerea condamnatului Guțu Maxim împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

S-a constatat faptul că, Guțu Maxim a fost deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în perioadele 27.09.2024-03.03.2025 și 17.03.2025-22.04.2025 – în total 193 (*una sută nouăzeci și trei*) zile.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Guțu Maxim, cu 19 (nouăsprezece) zile, pentru perioada de 190 (una sută nouăzeci) zile, în care s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți, cu calcularea 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 3 (trei) zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu poate fi reduse, instanța de judecată le-a lăsat în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare, stabilit lui Guțu Maxim, prin Sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 24.12.2024, s-a redus în total cu 19 (nouăsprezece) zile.

Nefiind de acord cu soluția instanței, directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, în termen a contestat încheierea menționată cu recurs și a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08.10.2025, în partea reducerii pedepsei cu 19 zile pentru perioada, în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11,Bălți.

În susținerea cererii de recurs a invocat următoarele argumente:

Consideră că la examinarea pretențiilor formulate de Guțu Maxim, judecătorul de instrucție a apreciat în mod superficial probele prezentate de reprezentantul instituției cu privire la condițiile de detenție ale acestuia. Raportul instituțional și anexele sale detaliază în mod exhaustiv condițiile în care Guțu Maxim își desfășoară detenția, din care rezultă că standardele minime de întreținere sunt respectate, iar condițiile de detenție nu pot fi considerate inumane sau degradante.

Argumentul cheie pe care s-a fondat prima instanță, la aprecierea condițiilor de detenție ca fiind inumane și degradante a servit spațiul de 4 m2 ce ar trebui să revină fiecărui condamnat. În context, precizează faptul că, potrivit raportului în care se descriu condițiile de detenție în instituția penitenciară în care este deținut Guțu Maxim, au fost prezentate datele cu privire la spațiul de deținere acordat acestuia, din care rezultă că norma de spațiu cu care a fost asigurat corespunde standardelor statuate. Astfel, instanța contrar datelor indicate, s-a fondat saoluția pe constatările efectuate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) în rapoartele sale efectuate în rezultatul vizitelor întreprinse.

Rapoartele (CPT) în urma vizitei din anul 2018 sunt deja învechite și nu corespund realității, dat fiind faptul că s-au efectuat schimbări (reparații curente pentru îmbunătățirea condițiilor).

La caz, au fost argumentate toate chestiunile cu privire la asigurarea condițiilor materiale de detenție sub aspectul amenajării și dotării celulelor de detenție, asigurarea iluminării și ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă și menaj, acordarea posibilității aflării în afara celulei în perioada de la deșteptare până la stingere, acordarea asistenței medicale necesare în condiții de confidențialitate și asigurarea condițiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenție.

La examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub formă de planșe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretențiilor invocate de Guțu Maxim cu privire la condițiile în care se deține. Materialele fotografice, au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea lui Guțu Maxim în condițiile reale de detenție, prin prezentarea probelor vizibile, în susținerea argumentelor invocate în raport în această privință.

La aprecierea condițiilor de detenție corespunzător plângerii adresate de Cojocari Pavel, judecătorul de instrucție s-a ghidat exclusiv de alegațiile declarative ale condamnatului și constatările generale indicate în rapoartele instituțiilor naționale și internaționale în domeniul respectării drepturilor omului. Astfel, raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța a apreciat că plângerea acestuia este una întemeiată și urmează a fi admisă, cu emiterea unei soluții în favoarea condamnatului, bazându-se pe problemele supraaglomerării care au fost identificate în constatările respective și care au fost trasate în repetate rânduri de Comitetul ONU împotriva torturii (2014, 2017), Comitetul european pentru prevenirea torturii (2015-2019), Avocatul Poporului (2002-2019), Consiliul pentru prevenirea torturii (2017-2019) și raportul Ombudsman-ului din 2019.

În așa fel, judecătorul de instrucție nu a luat în considerare argumentele prezentate de instituția penitenciară cu privire la evaluarea condițiilor de detenție în care este deținut Guțu Maxim, fapt din care, a interpretat eronat clasificându-le grave, *pentru care a dispus aplicarea calculului a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție pentru perioada de 190 zile,* în care sa aflat în Penitenciarul nr. 6 Soroca, fiind redusă pedeapsa cu 19 zile.

În această ordine de idei, susține faptul că pe perioada detenției, condamnatul Guțu Maxim nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, iar instanța de judecată, la evaluarea condițiilor de detenție, urma să țină cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale

respective ale acestuia, precum și de perioada în care a fost deținut în condițiile contestate.

Reieșind din probele anexate, menționează că condițiile materiale de detenție în care se deține condamnatul Guțu Maxim, sunt satisfăcătoare și nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO. Astfel, condamnatului în Penitenciarul nr.6 Soroca îi sunt asigurate condiții corespunzătoare ce asigură minimul necesar conform standardelor reglementate de legislația execuțional-penală.

***Potrivit prevederilor art.447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală**, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice pârților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, declarat de către administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca. părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Examinând materialele prezentate în raport cu motivele recursului declarat, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul central din 08.10.2025, și a menține încheierea primei instanțe, din următoarele considerente:

***Conform prevederilor art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală**, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

***În temeiul art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală**, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat*.

În motivarea soluției adoptate, Colegiul penal reține următoarele circumstanțe, după cum urmează:

Prin Sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 24.12.2024, Guțu Maxim a fost condamnat în baza art. 264^1alin. (5); 349 alin. (1^1); 84 alin. (1), (4); 85 alin.(1) Cod Penal, la 4 ani 6 luni închisoare.

***În conformitate cu art. 473^3 alin. (2), (3) Cod de procedură penală**, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu* moral *îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.* (3)Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 30 zile, *un raport în care răspunde la toate pretențiile*

invocate de condamnat în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare.

Potrivit raportului întocmit la data de 14.07.2025 de către administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca în temeiul art. 473^3 alin. (2) Cod de procedură penală, condamnatul Guțu Maxim s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți din 27.09.2024-03.03.2025, în Penitenciarul nr.16 Pruncul 03.03.2025-17.03.2025, în Penitenciarul nr.11, Bălți din 17.03.2025-22.04.2025 și în Penitenciarul nr.6 Soroca din 22.04.2025-14.07.2025, data depunerii raportului; începutul termenului executării pedepsei - 26.09.2024, sfârșitul termenului – 25.03.2039. În raport, administrația penitenciarului a evaluat condițiile materiale de detenție în care s-a deținut condamnatul în perioada deținerii în Penitenciar.

Cu referire la încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08.10.2025, Colegiul penal stabilește că judecătorul de instrucție corect a admis plângerea condamnatului Guțu Maxim împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Colegiul penal consideră întemeiată concluzia instanței de fond privind constatarea faptului că Guțu Maxim a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în Penitenciarul nr. 11 Bălți în perioadele 27.09.2024-03.03.2025 și 17.03.2025-22.04.2025.

Afiliindu-se constatărilor judecătorului de instrucție, Colegiul penal reține că dificultățile întâmpinate de condamnatul Guțu Maxim pe parcursul detenției în Penitenciarul nr. 11 Bălți au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției, în mod contrar prevederilor art. 3 din Convenție.

Conform art. 3 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului, nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

În conformitate cu art. 473^2 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, încalcă drepturile condamnatului sau prevenitului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit personal sau prin intermediul unui avocat la instanța în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară ale cărei

acțiuni sau inacțiuni se contestă. (3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art.473[4] alin.(4) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

Examinând actul judecătoresc prin care a fost soluționată plângerea condamnatului, în raport cu materialul probator administrat în cauză, Colegiul penal constată că judecătorul de instrucție a analizat cauza în mod obiectiv și complet, sub toate aspectele, iar încheierea contestată poate fi menținută fără modificări.

În acest sens, apreciind argumentele plângerii cu privire la condițiile de detenție invocate în raport cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art. 3 din Convenție, judecătorul de instrucție just a stabilit că pe parcursul perioadei vizate Guțu Maxim s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți, în condiții unde celule populate cu diferite insecte; umiditate ridicată în celule și mucegai; sunt insecte parazitare, lipsa sistemului de ventilare; hrana necorespunzătoare; asistența medicală precară, ceea ce evident determină încălcarea drepturilor sale garantate de art. 3 CEDO.

Aceeași apreciere pozitivă se atribuie și față de cuantumul reducerii stabilit de prima instanță în baza art. 473[4] alin. (4) Cod de procedură penală, pentru perioada de detenție a lui Guțu Maxim în penitenciarul vizat în plângere. Instanța de judecată just a evaluat nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar prevederilor art. 3 din Convenție *și* a calculat 1(una) zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție pentru perioada de 190 zile, în care s-a deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.11 Bălți, *fiind redus termenul pedepsei cu 19 zile, iar* în privința perioadei rămase de 3 (trei) zile, calculate în condițiile art. 473[4] alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu au putut fi reduse, instanța de judecată le-a lăsat în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Instanța de recurs critic apreciază argumentele recurentului, precum că instanța de fond s-a bazat pe faptul că, condamnatul s-a deținut în condiții unde

nu s-a respectat norma spațiului locativ, or, instanța de fond, prin încheierea din 08.10.2025 a considerat drept unele neîntemeiate afirmațiile condamnatului că s-a deținut în condiții unde nu se respectă norma spațiului locativ de 4 m^2.

Instanța de recurs critic apreciază argumentele recurentului, precum că, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub formă de planșe fotografice prezentate, or, la materialele cauzei nu au fost prezentate careva planșe fotografice cu privire la condițiile în care se deține condamnatul *Guțu Maxim*.

La fel, Colegiul penal reține că, va aprecia ca fiind neîntemeiate observațiile formulate de recurent asupra faptului că instanța la adoptarea soluției sale, nu a ținut cont de raportul administrației instituției penitenciare, *potrivit căruia Guțu Maxim a fost deținut în Penitenciarul nr. 11Bălți în condiții acceptabile*, corespunzătoare minimului necesar, nefiind supus tratamentelor inumane sau degradante, *or, aceste argumente nu au fost susținute de probe concrete.* În lipsa altor dovezi, instanța a evaluat poziția părților, prin prisma rapoartelor organizațiilor naționale și internaționale relevante pentru acest domeniu.

Recurentul mai pretinde că, condamnatul Guțu Maxim nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman sau degradant, fiind asigurat cu minimul de întreținere.

Argumentul recurentului, Colegiul penal îl apreciază ca nefondat, în acest sens menționând că, Consiliul pentru Prevenirea Torturii, nu susține opinia că, o abatere minoră de la minimumul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratarea inumană și degradantă a deținutului atâta timp, cât se pot găsi și alți factori de atenuare, cum ar, fi în special, faptul că, deținuții sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afară celulelor (*în ateliere, cursuri sau alte activități*). Examinarea criteriului „spațiul acordat fiecărui deținut" prin prisma art. 3 CEDO urmează a fi efectuat cumulativ cu alți factori, care contribuie aprecierea detenției, ca fiind inumană și degradantă sau infirmarea acestui fapt.

Colegiul penal va reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (*cauza Mozer c. Republicii Moldova, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62*).

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata

maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (*cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63*).

La analiza condițiilor de cazare a deținutului, Colegiul va face trimitere la cele indicate în raportul privind respectarea drepturilor si libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022, în perioada 5-13 decembrie 2022, CPT a realizat o vizită ad-hoc în Republica Moldova. CPT-ul a vizitat 3 instituții penitenciare (P4, P13 si P18), dispunând autorităților ca 5 măsuri urgente de îndeplinit (în vizita precedentă din 2020 au fost dispuse doar 3 măsuri urgente). Raportul CPT va fi remis Guvernului în iunie-iulie 2023. În anul 2022, au fost realizate, 72 de vizite preventive în locurile privative de libertate. Urmare a acestor vizite au fost elaborate 29 de rapoarte de vizită cu 570 de recomandări. Totodată, Oficiul Avocatului Poporului a intervenit în 7 cauze de interes social sporit cu 7 rapoarte speciale, a elaborat 3 rapoarte tematice pe domenii actuale si 15 rapoarte trimestriale tematice periodice privind siguranță în locurile privative de libertate.

În cadrul vizitelor, Ombudsmanul a primit plângeri de la deținuți, în care se conțin alegații de supunere la tratamente inumane și degradante din cauza condițiilor improprii de detenție, precum: condiții necorespunzătoare de detenție; suprapopulare; hrană de calitate proastă și insuficientă; lipsa asistenței medicale eficiente (lipsa medicamentelor, lipsa medicilor de profil, a echipamentelor medicale), dureri dentare netratate; condiții igienice proaste (insectele parazitare, murdărie, lipsa paturilor, prezența rozătoarelor, lipsa ventilației corespunzătoare, a luminii zilei, starea deplorabilă a veceurilor, murdărie în camerele de baie; lipsa intimității la veceuri și la baie), relațiile între deținuți; tratamentul discriminatoriu, intimidarea și hărțuirea din partea administrației, dezacordul cu perchezițiile efectuate și alte acțiuni ale angajaților, neadaptarea spațiilor pentru femei, bolnavi și persoane cu necesități speciale etc.

Respectiv, Colegiul penal, la fel ca și judecătorul de instrucție, consideră că dificultățile cu care s-a confruntat Guțu Maxim pe parcursul detenției sale în perioada nominalizată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art. 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce nu poate servi temei pentru modificarea soluției just adoptate de judecătorul de instrucție.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CEDO în

cauza Albert vs. România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În împrejurările constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat la caz este nefondat, din care motiv urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08 octombrie 2025, prin care a fost admisă plângerea condamnatului Guțu Maxim împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului, se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător **Ion Talpa**

Judecător **Viorica Severin**

Judecător **Cristina Prisacari**